

Warszawa, 12 lutego 2024 r.

Koło Kobiet

przy Okręgowej Radzie Adwokackiej
w Warszawie

Szanowny Pan
prof. Adam Bodnar
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Szanowny Panie Ministrze,

z zawodową ciekawością i wielką nadzieją patrzymy na Pana działania zmierzające do uporządkowania porządku prawnego w Polsce. Wiemy, że jest to wydarzenie o bezprecedensowej skali oraz znacznym nakładzie pracy. Tym bardziej z wielkim uznaniem odnosimy się do zapowiadanej przez Pana jak i realizowanej inicjatywie powołania Komisji Kodyfikacyjnych, mających ujednoczyć prawo materialne i procesowe w kluczowych dla systemu obszarach. Zgadzamy się, że Komisje Kodyfikacyjne to część historii polskiego prawotwórstwa o najwyższych walorach eksperckich.

Ekspertkość składu Komisji Kodyfikacyjnych wydaje się być okolicznością oczywistą z uwagi na złożoność i obszerność zagadnienia. Ekspertkość nie może, co oczywiste, pomijać aktywności, wiedzy i doświadczenia zarówno teoretyków jak i praktyków poszczególnych dziedzin. Liczymy, że taka właśnie idea będzie przyświecać obsadzie przyszłych Komisji Kodyfikacyjnych. Co jednak najważniejsze, mając na względzie szeroką tendencję do marginalizowania obecności i działalności kobiet przez organy władzy publicznej różnych szczebli, zwracamy się o Pana Ministra z apelem o uwzględnienie, przy obsadzaniu składów poszczególnych Komisji Kodyfikacyjnych, kandydatur kobiet – praktyczek jak i naukowiec o umiejętnościach i osiągnięciach co najmniej tak samo imponujących, jak osiągnięcia kolegów – praktyków i naukowców, którzy, jak się wydaje, nie muszą polecać się pamięci przy tak doniosłych inicjatywach. Apelujemy zatem o:

- parytety w składach wszystkich Komisji Kodyfikacyjnych, tak, aby oczywiste i widoczne było uwzględnienie kobiet ekspertek (niezależnie od środowiska, z którego się wywodzą),
- odejście od zasady, iż jedynie środowisko akademickie powinno zasiadać w składach Komisji Kodyfikacyjnych, ale uwzględnienie również środowiska osób wykonujących zawody prawnicze w praktyce.

Przez ostatnie 8 lat byłyśmy świadkiniami działań, które pomijały przy zmianach prawa głos kobiet – i to zarówno globalnie - jako niezwykle licznej grupy społecznej, jak i z perspektywy kobiet ekspertek, które nie były angażowane w proces prawodawczy, opiniodawczy ani koncepcyjny. Wszyscy, jako społeczeństwo, byliśmy świadkami napastliwej argumentacji o miejscu kobiet w życiu społecznym, zawodowym i rodzinnym. Mamy nadzieję, że okres ten ostatecznie się zakończył, a środowisko kobiece uzyska należną sobie pozycję, w tym także w obszarach, gdzie jak dotąd jako naturalną traktowano wyłącznie obecność naszych kolegów – w sferze naukowej, koncepcyjnej i prawodawczej.

Z niepokojem odnotowujemy pomijanie kobiet przy tworzeniu się nowych rad, komisji czy składów organów publicznych. Jednostkowe odstępstwa od powoływania mężczyzn na poszczególne stanowiska nie zmieniają naszej oceny. Zmiana zastanego stanu rzeczy może odbyć się jedynie przy uwzględnieniu oczywistego parytetu równościowego, gwarantującego kobietom co najmniej 50% stanowisk. Trudno jest bowiem uznać, że jako społeczeństwo bierzemy udział w bezprecedensowym procesie naprawy państwa, jeśli proces ten wyklucza kobiety stanowiące ponad połowę społeczeństwa. Nie sposób uznać, że dobrym będzie prawo, które stosować będą kobiety – praktyczki, jeśli nie będzie ono pochodzić od nich choćby w części.

Z medialnych przekazów wynika, iż nieoficjalne rozmowy o składach komisji są w toku¹ i obecnie uzgadniane są ich składy. Z informacji jaką podał do publicznej wiadomości prof. Kocot (ewentualny Przewodniczący Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego) – pod uwagę jako członków Komisji bierze się głównie młodych naukowców z tytułem profesora akademickiego. Nie wspomniano natomiast o młodych naukowczyniach jak i praktyczkach prawa, co budzi naszą poważną obawę.

Koło Kobiet przy Okręgowej Radzie Adwokackiej informuje, iż w szeregach Adwokatury, ale i wśród jest rzesza wyspecjalizowanych adwokatki, które z pewnością powinny być już dziś brane pod uwagę przy ustaleniu składów Komisji Kodyfikacyjnych. Adwokatki te również często łączą pracę praktyczek z karierą naukową na uczelni, ciesząc się osobistym, zawodowym i naukowym uznaniem. Jesteśmy otwarte na wszelkie rozmowy w tym obszarze jak i pomoc poprzez sformułowanie odpowiednich rekomendacji personalnych po konsultacji z władzami Adwokatury.

Z poważaniem,

Patrycja Kasica – przewodnicząca Koła Kobiet przy ORA w Warszawie

Dagmara Miler – wiceprzewodnicząca Koła Kobiet przy ORA w Warszawie

¹ <https://serwisy.gazetaprawna.pl/orzeczenia/artykuly/9413305,przywrocenie-komisji-kodyfikacyjnych-karne-dla-krakowa-cywilne-dla-w.html> (dostęp z dnia 11.02.2024 r.)